base R, pt.2

Рідлист

- Impatient R (Patrick Burns) якщо все, що було описано у минулій та цій презентації залишається криптичним та незрозумілим, максимально стисло та просто про самі основи
- The R Inferno (Patrick Burns, 2011) про common R pitfalls, лінк на .pdf файл

Вектори TL;DR

Вектор є базовим типом структури у R. Скаляри насправді є вектором з довжиною один.

Вектори бувають:

- атомарні, що містять гомогенні дані одного типу
 - character текстові значення, мають бути заключені у " " або ' '
 - logical логічні значення
 - integer цілочислові значення
 - double число з плаваючою комою (у панелі середовища відображено як numeric)
 - complex комплексне число типу n + i
 - raw для представлення "сирої" послідовності байтів
- листи, що можуть містити гетерогенні дані різних типів та інші листи

Створити пустий вектор можливо командою vector() або командою, що відповідає одному з типів описаних вище, визначити тип командою typeof(), визначити довжину командою length()

```
1 x <- vector(mode = "logical", length = OL) # теж саме що x <- logical(length = OL)
2 typeof(x)
3 #> [1] "logical"
4 length(x)
5 #> [1] 0
```

Чотири основні типи векторів, complex та raw зустрічаються відносно рідко і не показані тут

```
1 char <- c("This is a String", "This is a second String")</pre>
 2 print(char)
 3 #> [1] "This is a String" "This is a second String"
 4 typeof(char)
 6 length(char) # зверніть увагу на довжину, вектор містить два елементи
 7 #> [1] 2
9 int <- 1:3
10 typeof(int)
11  #> [1] "integer"
12 also int \leftarrow c(1L, 2L, 3L) # cyфікс L експліцитно означає цілочислові значення
13 typeof(also int)
14  #> [1] "integer"
15
16 dbl \langle -c(1.00, 2.5, 0.0002) \rangle
17 typeof(dbl)
18 #> [1] "double"
19 also dbl <-c(1, 2, 3)
20 typeof(also dbl)
21 #> [1] "double"
23 logic <- c(TRUE, FALSE) # R також допускає скорочення Т та F
24 typeof(logic)
25 #> [1] "logical"
```

Оскільки атомарні вектори можуть містити лише об'єкти одного типу, при конкатенації векторів різних типів буде виконана спроба конверсії одного типу у інший

Об'єднання будь-якого типу з типом **character** конвертує значення у текстові:

Об'єднання типу **logical** з чисельними значеннями конвертує логічні значення у чисельні:

```
1 c(logic, int)
2 #> [1] 1 0 1 2 3
3 c(TRUE, TRUE, 5, FALSE, FALSE)
4 #> [1] 1 1 5 0 0
```

Об'єднання типу **integer** з **double** дає **double**. Як факт, виконання будь-яких математичних операції між **integer** та **double** поверне значення у форматі **double**:

```
1 typeof(1L + 2)
2 #> [1] "double"
```

Окрім того, R здатен зберігати у форматі **integer** лише значення від -214 748 3647 і до 214 748 3647, **x <- 2147483648L** буде збережено як **double** з відповідним попередженням

Спробувати "насильно" перевести вектор з одного типу до іншого, або перевірити чи є вектор вектором конкретного типу можливо командою as.*(x, ...) та is.*(x) де * замінено на відповідний тип

```
1 x <- c(TRUE, FALSE)
2 is.double(x)
3 #> [1] FALSE
4 as.double(x)
5 #> [1] 1 0
6
7 as.logical(c("true", "F", "bbbb")) # у випадку неможливості конверсії дає NA
8 #> [1] TRUE FALSE NA
```

Функції numeric() та as.numeric() дають такий же результат як double() та as.double(), проте is.numeric() загалом перевіряє чи може об'єкт бути інтерпретований як чисельний

```
1 is.numeric(1)
2 #> [1] TRUE
3 is.numeric(1L)
4 #> [1] TRUE
5 is.double(1L)
6 #> [1] FALSE
```

Перетворення логічних векторів

Так як логічні значення **TRUE** та **FALSE** мають загальноприйняті відповідні їм чисельні значення **1** та **0**, значна кількість функцій, що виконують дії над чисельними векторами здатні також приймати вектори логічні, автоматично перетворивши їх

Це дозволяє робити так:

```
1 set.seed(5839)
2 logic <- sample(c(TRUE, FALSE), 623, replace = TRUE)
3
4 mean(logic)
5 #> [1] 0.4847512
6
7 sd(logic)
8 #> [1] 0.500169
9
10 sum(logic)
11 #> [1] 302
```

Іменовані вектори

Елементи у векторах можуть мати імена, які можуть бути присвоєні безпосередньо при створенні

```
1 named_vec <- c(a = 1, b = 2, c = 3)
2 named_vec
3 #> a b c
4 #> 1 2 3
```

Або для вже інсуючого вектору, командою names(x) < - або setNames()

```
1 names(named_vec) <- c("a", "b", "c")
2 named_vec
3 #> a b c
4 #> 1 2 3
5 named_vec <- setNames(named_vec, c("x", "y", "z"))
6 named_vec
7 #> x y z
8 #> 1 2 3
```

Переглянути імена елементів об'єкту, його інші атрибути та структуру можливо наступними командами:

```
1 str(named_vec) # cтруктура οб'єкту
2 #> Named num [1:3] 1 2 3
3 #> - attr(*, "names") = chr [1:3] "x" "y" "z"
4 attributes(named_vec) # aтρибути οб'єкту
5 #> $names
6 #> [1] "x" "y" "z"
7 attr(named_vec, "names") # тільки імена
8 #> [1] "x" "y" "z"
```

Листи

Пустий лист бажаної довжини також може бути створений командою тією ж командою vector()

```
1 empty_ls <- vector(mode = "list")
2 empty_ls # пустий лист довжиною 0
3 #> list()
```

Сконструювати лист можливо командою list(...)

```
1 some ls <- list(c(1, 2, 3), 5.0, "a")
 2 some ls
 3 #> [[1]]
 4 #> [1] 1 2 3
 6 #> [[2]]
 7 #> [1] 5
 9 #> [[31]
10 #> [1] "a"
11
12 other ls <- list(nums = 1:3, lettrs = c("a", "a", "b"), logic = T)
13 other ls
14 #> $nums
15 #> [1] 1 2 3
16 #>
17  #> $lettrs
18 #> [1] "a" "a" "b"
19 #>
20 #> $logic
21 #> [1] TRUE
```

Лист може мати лист у середні себе

```
1 bottomless pit <- list(</pre>
     another list = list(
      and other list = list(
       and other other list = list(
         and other other other list = list(
 6
         look inside = "not bottomless",
        pit = "just regular pit now"
 8
        ))))))
10 bottomless pit
11 #> $another list
12 #> $another list$and other list
13 #> $another list$and other list$and other other list
14 #> $another list$and other list$and other other list$and other other list
15 #> $another list$and other list$and other other list$and other other list$look inside
16 #> [1] "not bottomless"
17 #>
18 #> $another list$and other list$and other other list$and other other list$pit
19 #> [1] "just regular pit now"
1 length(bottomless pit)
2 #> [1] 1
 3 str(bottomless pit)
 4 #> List of 1
 5 #> $ another list:List of 1
 6 #> ..$ and other list:List of 1
   #> ...$ and other other list:List of 1
   #> ....$ and other other list:List of 2
 9 #> ....$ look inside: chr "not bottomless"
10 #> ..... s pit : chr "just regular pit now"
```

Сабсетинг векторів

Сабсетинг — "витягування" певного елементу структури, може бути виконане у шість різних способів із застосуванням трьох різних операторів, [, [[та \$ та може бути комбіноване з <-

Оператори [[та \$ повертають єдиний елемент. Оператор \$ не допускається до використання з атомарними векторами, але для інших структур може використовуватися для доступу до єлементу по імені

Найпростіший варіант сабсетингу вектору— по індексу (позиції) елементу, позитивним цілим числом:

```
1 vec <- c(2.1, 5.2, 2.3, 1.4)
2 vec[[3]] # повернути елемент у позиції 3
3 #> [1] 2.3
4 vec[3] # для атомарних векторів [і] та [[і]] фактично дають однаковий результат
5 #> [1] 2.3
6
7 vec[1:3] # елементи з позиції 1 по 3
8 #> [1] 2.1 5.2 2.3
9 vec[c(2, 4)] # елемент у позиції 2 та 4
10 #> [1] 5.2 1.4
11
12 # менш інтуїтивні приклади
13 vec[c(4, 2, 1)]
14 #> [1] 1.4 5.2 2.1
15 vec[c(2, 2, 2, 2, 2)]
16 #> [1] 5.2 5.2 5.2 5.2 5.2 5.2
```

Сабсетинг негативним цілим числом повертає усі елементи крім вказаного:

```
1 vec[-3]
2 #> [1] 2.1 5.2 1.4
3 vec[-c(1, 3)] # теж саме що vec[c(-1, -3)]
4 #> [1] 5.2 1.4
5 vec[-c(1:3)]
6 #> [1] 1.4
```

Сабсетинг текстом дозволяє витягнути елемент по його імені:

```
1 names(vec) <- c("one", "two", "three", "four")
2
3 vec[["two"]]
4 #> [1] 5.2
5 vec[c("one", "one")]
6 #> one one
7 #> 2.1 2.1
```

Сабсетинг логічними значеннями повертає елементи позиція яких відповідає значенню TRUE:

```
1 vec[c(TRUE, FALSE, TRUE, FALSE)]
2 #> [1] 2.1 2.3
3 vec[c(FALSE, TRUE)] # ресайклінг до FALSE TRUE FALSE TRUE
4 #> [1] 5.2 1.4
5
6 vec[TRUE]
7 #> [1] 2.1 5.2 2.3 1.4
8 vec[[TRUE]]
9 #> [1] 2.1
```

Ніщо повертає оригінальний вектор:

```
1 vec[]
2 #> [1] 2.1 5.2 2.3 1.4
```

Нуль повертає вектор довжиною нуль:

```
1 vec[0]
2 #> numeric(0)
```

Об'єкт, що подається до [є звичайним вектором, що дозволяє використовувати для сабсетингу значення, що зберігаються у інших векторах, подавати до [функції, якщо дані функції повертають вектор логічного, чисельного чи текстового типу та виконувати у [логічні та арифметичні операції:

```
1 y <- c(1, 2, 2, 3, 4)
2 vec[y]
3 #> [1] 2.1 5.2 5.2 2.3 1.4
4
5 vec[2+2]
6 #> [1] 1.4
```

Як вже було зазначено, можливо використовувати сабсетинг разом із <-

```
1 vec[[4]] <- 10
2 vec[[5]] <- 5.5
3 vec
4 #> [1] 2.1 5.2 2.3 10.0 5.5
5 vec[[1]] <- "a"
6 vec
7 #> [1] "a" "5.2" "2.3" "10" "5.5"
```

which() та деякі інші команди

Функція which(x) повертає індекс елементів вектору, що задовольняють вказану логічну умову:

```
1  set.seed(2312)
2  x <- sample(100, 10)
3  x
4  #> [1] 71 44 95 13 74 41 17 85 10 35
5
6  which(x > 10 & x < 35)
7  #> [1] 4 7
8  which.max(x)
9  #> [1] 3
10  which.min(x)
11  #> [1] 9
```

Низка інших функцій для роботи з векторами

```
1 order(x) # повертае індекси сортованого вектору
2 #> [1] 9 4 7 10 6 2 1 5 8 3
3 sort(x) # повертае сортований вектор
4 #> [1] 10 13 17 35 41 44 71 74 85 95
5 rev(c(3, 10, 1)) # перегортае вектор
6 #> [1] 1 10 3
7 unique(rep(letters[5:9], 10)) # повертае унікальні значення
8 #> [1] "e" "f" "g" "h" "i"
9 table(rep(letters[5:9], 10)) # крос-табуляція, докладніше пізніше
10 #>
11 #> e f g h i
12 #> 10 10 10 10 10 10
```

Сабсетинг листів

Майже як вектори, але [завжди повертає структуру типу лист

```
1 example_ls <- list(a = "a", b = 1:3, c = list("One", 2))
2 example_ls[1]
3 #> $a
4 #> [1] "a"
5 example_ls[3]
6 #> $c
7 #> $c[[1]]
8 #> [1] "One"
9 #>
10 #> $c[[2]]
11 #> [1] 2
12 typeof(example_ls[3])
13 #> [1] "list"
14 typeof(example_ls[1])
15 #> [1] "list"
```

Оператор [[повертає єдиний елемент з відповідним типом

```
1 example_ls[[1]] # референсинг по індексу
2 #> [1] "a"
3 example_ls[["b"]] # референсинг по імені
4 #> [1] 1 2 3
5 typeof(example_ls[[1]])
6 #> [1] "character"
7 typeof(example_ls[["b"]])
8 #> [1] "integer"
```

```
1 example_ls[["c"]]
2 #> [[1]]
3 #> [1] "One"
4 #>
5 #> [[2]]
6 #> [1] 2
7 typeof(example_ls[["c"]])
8 #> [1] "list"
9 example_ls[["c"]][[1]]
10 #> [1] "One"
11 typeof(example_ls[["c"]][[1]])
12 #> [1] "character"
```

Оператор \$ фактично є скороченням оператору [[для доступу по імені

```
1 example_ls$a
2 #> [1] "a"
3 example_ls$c[[2]]
4 #> [1] 2
```

Як і у випадку з атомарним вектором, <- може бути використано для заміни або додавання елементів, окрім того <- може бути комбіноване з NULL для видалення елементу листа

```
1 example_ls$c <- NULL # це видалить елемент
2 example_ls$w <- list(NULL) # а це буквально додасть елемент зі значенням NULL
```

Прямокутні структури, що мають колонки та рядки. Фактично є векторами, що мають атрибут розмірності **dim**. Як і атомарні вектори, матриці можуть містити дані лише одного типу.

Створення матриці командою **matrix()**, дефолтно матриця будується по колонкам

Можливо вказати byrow=TRUE, щоб матриця була побудована по рядках

```
1 attributes(m) # матриця 3x3
2 #> $dim
3 #> [1] 3 3
4 dim(m)
5 #> [1] 3 3
6 nrow(m) # кількість рядків
7 #> [1] 3
8 ncol(m) # кількість колонок
9 #> [1] 3
```

Звичайний атомарний вектор не має просторової розмірності взагалі

```
1 n <- 1:9
2 dim(n)
3 #> NULL
4
5 dim(n) <- c(1, 9) # Temep Mae
6 n
7 #> [,1] [,2] [,3] [,4] [,5] [,6] [,7] [,8] [,9]
8 #> [1,] 1 2 3 4 5 6 7 8 9
9
10 dim(n) <- c(3, 3)
11 n
12 #> [,1] [,2] [,3]
13 #> [1,] 1 4 7
14 #> [2,] 2 5 8
15 #> [3,] 3 6 9
```

Так як матриці є векторами у розумінні R звичайні арифметичні та логічні операції дають такий самий результат як з векторами

```
1 m * n # елемент n[i, j] буде помножено на елемент m[i, j]
2 #> [,1] [,2] [,3]
3 #> [1,] 1 8 21
4 #> [2,] 2 10 24
5 #> [3,] 3 12 27
```

Для виконання дій лінійної алгебри є низка своїх операторів, зокрема %*% для множення матриці

```
1 m %*% n
2 #> [,1] [,2] [,3]
3 #> [1,] 14 32 50
4 #> [2,] 14 32 50
5 #> [3,] 14 32 50
```

```
1 crossprod(X, Y = NULL) # крос-продукт
2 tcrossprod(X, Y = NULL)
3 outer(X, Y) # зовнішній продукт
4 %о%
```

Матриця може бути транспонована командою t(x)

```
1 t(n)
2 #> [,1] [,2] [,3]
3 #> [1,] 1 2 3
4 #> [2,] 4 5 6
5 #> [3,] 7 8 9
```

Колонки та рядки матриці можуть мати імена, які можуть бути встановлені відповідно командами colnames() та rownames(), аналогічно names() для векторів. Додати нову колонку або рядок до матриці можливо застосуванням cbind() та rbind()

```
1 n <- cbind(n, c(0, 0, 0))
2 rownames(n) <- LETTERS[1:3]
3 colnames(n) <- letters[1:4]
4 n
5 #> a b c d
6 #> A 1 4 7 0
7 #> B 2 5 8 0
8 #> C 3 6 9 0
```

Сабсетинг матриць

Як вектори, але мають додатковий вимір, тому у [ідуть два значення, перше вказує на рядок, друге на колонку

```
1 n[[2, 3]] # другий елемент третьої колонки
2 #> [1] 8
 3 n[1:2, 1:2]
 4 \# > a b
 5 #> A 1 4
 6 #> B 2 5
7 n[2, ] # другий рядок повністю
 8 \# > a b c d
9 #> 2 5 8 0
10 n[,3] # третя колонка повністю
11 #> A B C
12 #> 7 8 9
13 n[, 3, drop = FALSE] # збереження розмірності
14 \#> C
15 #> A 7
16 #> B 8
17 #> C 9
18
19 typeof(n) # матриця не \varepsilon типом, як не дивно
20 #> [1] "double"
21 \text{ class(n)}
22 #> [1] "matrix" "array"
23 class(n[, 3])
24 #> [1] "numeric"
25 class(n[, 3, drop = FALSE])
26 #> [1] "matrix" "array"
```

P.s Ви могли помітити, що об'єкт окрім класу **matrix** також мав клас **array** — масив. Окрім двомірних матриць можливо створювати структури вищої розмірності. Сабсетинг такий самий, просто з оглядом на додаткові виміри

```
1 arr <- array(1:18, c(3, 3, 2)) # простий приклад, може бути гірше
2 arr
3 #> , 1
5 #> [,1] [,2] [,3]
6 #> [1,] 1 4 7
7 #> [2,] 2 5 8
8 #> [3,] 3 6 9
9 #>
10 #> , , 2
11 #>
12 #> [,1] [,2] [,3]
13 #> [1,] 10 13 16
14 #> [2,] 11 14 17
15 #> [3,] 12 15 18
16
17 arr[1, 3, 2]
18 #> [1] 16
```

Кадри даних (Data Frames)

Прямокутні структури, що мають колонки та рядки. Подібні за властивостями до листів, фактично кажучи колонки кадрів даних і є векторами листів— таким чином *колонки* мають включати у себе об'єкти одного типу, у той час як *рядки* можуть містити об'єкти різних типів.

Створити кадр даних можливо командою data.frame(), вказавши імена та значення для колонок:

```
1  df <- data.frame(
2    char = c(letters[1:4]),
3    int = 1:4,
4    dbl = runif(4))
5  df
6  #> char int    dbl
7  #> 1    a   1 0.2103072
8  #> 2    b   2 0.2104003
9  #> 3    c   3 0.4291486
10  #> 4    d   4 0.1698004
```

Краще зрозуміти як можуть виглядати кадри даних можливо через ознайомлення з класичними датасетами представленими у R, наприклад mtcars або iris. Або взяти щось менш популярне.

```
1 data(crabs, package = "MASS") # це експліцитно завантажить ці данні у Ваш робочій простір \square 2 #?MASS::crabs щоб дізнатися більше про набір даних
```

Щоб інтерактивно переглянути кадр даних у більш звичному стилі електронної таблиці викличте View(x)

Кадри даних

Швидке знайомство з кадром даних можливо провести переглянувши декілька перших рядків у консолі

Або краще, переглянувши його структуру

```
str(crabs)
#> 'data.frame':
                  200 obs. of 8 variables:
         : Factor w/ 2 levels "B", "O": 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
#> $ sex : Factor w/ 2 levels "F", "M": 2 2 2 2 2 2 2 2 2 ...
   $ index: int 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ...
                8.1 8.8 9.2 9.6 9.8 10.8 11.1 11.6 11.8 11.8 ...
                6.7 7.7 7.8 7.9 8 9 9.9 9.1 9.6 10.5 ...
          : num
   $ CL
                16.1 18.1 19 20.1 20.3 23 23.8 24.5 24.2 25.2 ...
          : num
                19 20.8 22.4 23.1 23 26.5 27.1 28.4 27.8 29.3 ...
#> $ CW
          : num
                7 7.4 7.7 8.2 8.2 9.8 9.8 10.4 9.7 10.3 ...
          : num
```

Кадри даних

Для приєднання нових колонок / рядків використовуються ті ж команди, що і у випадку матриці

```
colnames(crabs) <- c(colnames(crabs)[1:3], "front lobe", "rear_wd",</pre>
                  "carapace l", "carapace wd", "body depth")
   crabs <- cbind(crabs, species = rep("crab", nrow(crabs)))</pre>
   head(crabs, 5)
     sp sex index front lobe rear wd carapace l carapace wd body depth species
                        8.1
                               6.7
                                    16.1
                                                 19.0
                                                            7.0
                                                                  crab
   \#>2 B M
                               7.7 18.1
                        8.8
                                                 20.8
                                                            7.4
                                                                 crab
   #> 3 B M
                        9.2 7.8 19.0
                                                 22.4
                                                            7.7 crab
                        9.6 7.9 20.1
                                                                 crab
  \#>4 B M
                                                 23.1
                                                            8.2
11 #> 5 B M
                        9.8 8.0
                                  20.3 23.0
                                                            8.2
                                                                  crab
```

Сабсетинг є дещо міксом між матрицями та листами, але зазвичай це не стає проблемою

```
1 small_crabs <- head(crabs, n = 3) # маленький шматок для демонстрації
```

Сабсетинг кадрів даних

```
1 small crabs[4:9] # колонки з 4 по 9, сабсетинг як лист
2 #> front lobe rear wd carapace l carapace wd body depth species
 3 #> 1 8.1 6.7 16.1 19.0 7.0 crab
4 #> 2 8.8 7.7 18.1 20.8 7.4 crab
5 #> 3 9.2 7.8 19.0 22.4 7.7 crab
6 small crabs[, 4:9] # теж саме, сабсетинг як матриця
7 #> front lobe rear wd carapace l carapace wd body depth species
8 #> 1 8.1 6.7 16.1 19.0 7.0 crab
9 #> 2 8.8 7.7 18.1 20.8 7.4 crab
10 #> 3 9.2 7.8 19.0 22.4 7.7 crab
11 small crabs[2, 1:4]
12 #> sp sex index front lobe
13 #> 2 B M 2 8.8
14
15 str(small crabs["index"]) # зберігає структуру
16 #> 'data.frame': 3 obs. of 1 variable:
17 #> $ index: int 1 2 3
18 str(small crabs[, "index"]) # симліфікація до атомарного вектору, як і у випадку матриці
19 #> int [1:3] 1 2 3
20 str(small crabs[, "index", drop = FALSE])
21 #> 'data.frame': 3 obs. of 1 variable:
22 #> $ index: int 1 2 3
23 str(small crabs$index) # також дроп структури
24 #> int [1:3] 1 2 3
```

Сабсетинг кадрів даних

```
1 typeof(small crabs["index"]) # можна впевнитися, що колонки кадрів дійсно \varepsilon листами
 2 #> [1] "list"
4 # як і з листами, NULL можна використати, щоб видалити колонку
5 small crabs$species <- NULL
6 small crabs
7 #> sp sex index front lobe rear wd carapace l carapace wd body depth
8 #> 1 B M
                        8.1
                               6.7 16.1 19.0
                                                       7.0
9 #> 2 B M 2 8.8 7.7 18.1 20.8 7.4
10 #> 3 B M 3 9.2 7.8 19.0 22.4 7.7
11
12 # так само додати нову
13 small crabs$new val <- NA # NA для прикладу, сюди можна присвоїти значення одразу
14 small crabs
15 #> sp sex index front lobe rear wd carapace l carapace wd body depth new val
                        8.1 6.7 16.1 19.0
16 #> 1 B M 1
                                                             7.0
                                                                    NA
17 #> 2 B M 2 8.8 7.7 18.1 20.8
                                                                    NA
                        9.2 7.8 19.0 22.4
18 #> 3 B M 3
                                                             7.7
                                                                    NA
19
20 # базове практичне застосування з іншими функціями
21 mean(small crabs$rear wd)
22 #> [1] 7.4
23 max(small crabs$front lobe)
24 #> [1] 9.2
```

factor та деякі інші S3-вектори

Вектори можуть мата атрибут **class**, що перетворює їх на S3-об'єкти, при передачі таких об'єктів до generic-функцій для їх обробки буде викликано метод специфічний конкретному класу.

Фактори — factor — є репрезентацією категоріального типу даних з певним фіксованим набором рівнів. Кожен рівень фактору є кодованим цілочисловим значенням. Якщо знову переглянути структуру датасету crabs то можна побачити, що перша та друга колонка значаться як Factor w/2 levels з числовими значеннями.

Колонка **crabs\$sex**, що містить дані про стать особини, є *категоріальним* типом даних з двома можливими рівнями F та M, що відповідно кодовані числами 1 та 2 у структурі кадру даних

```
1 levels(crabs$sex)
2 #> [1] "F" "M"
3 class(crabs$sex)
4 #> [1] "factor"
```

"Здерти" атрибут класу можливо функцією unclass(x), що може дозволити більш явно побачити, що структура фактору є надбудовою над вектором типу integer

```
1 typeof(crabs$sex)
2 #> [1] "integer"
```

factor та деякі інші S3-вектори

Фактори можуть бути конвертовані до звичайного вектору типу **character** та навпаки. Фактор може бути створено відповідною командою **factor()**

```
1 crustacea <- factor(c("crab", "shrimp", "shrimp"))
2 crustacea
3 #> [1] crab shrimp shrimp
4 #> Levels: crab shrimp
5
6 crustacea <- factor(c("crab", "shrimp", "shrimp"), levels = c("crab", "shrimp", "krill"))
7 crustacea
8 #> [1] crab shrimp shrimp
9 #> Levels: crab shrimp krill
```

Команда **table()**, що повертає об'єкт відповідного класу **table**, використовує перехресну класифікацію факторів для побудови **таблиці спряженості** (contingency table) — таблиці, яка відображає багатофакторний частотний розподіл змінної

```
1 table(crustacea)
2  #> crustacea
3  #> crab shrimp krill
4  #> 1 2 0
```

factor та деякі інші S3-вектори

Працюючи з даними також можливо зустрітися з класами векторів що є репрезентацією часу:

- Date репрезентація дати
- POSIXct та POSIXlt репрезентація дати-часу
- difftime репрезентація проміжку часу

```
1 Sys.Date()
2 #> [1] "2024-03-03"
3 class(Sys.Date())
4 #> [1] "Date"
5 Sys.time()
6 #> [1] "2024-03-03 15:43:21 EET"
7 class(Sys.time())
8 #> [1] "POSIXct" "POSIXt"
9
10 difftime(as.Date("2024-03-04"), as.Date("2024-03-01"))
11 #> Time difference of 3 days
12 difftime(as.Date("2024-03-04"), as.Date("2024-03-01"), units = "mins")
13 #> Time difference of 4320 mins
```

Усі ці класи є надбудовою над вектором типу double

```
1 typeof(as.Date("2024-03-01"))
2 #> [1] "double"
```

Написання функцій

Функція створюється відповідною командою function(...) і складається з трьох обов'язкових компонентів — аргументів, тіла та середовища виконання, інформацію про які можна отримати командами formals(), body() та environment() відповідно. Функції зв'язуються зі своїм іменем як і будь-який інший об'єкт

```
1 fun <- function(a, b, c, x) { # аргументи
2 a*x^2 + b*x + c # тіло функції
3 } # середовище залежить від того, де функція створена
```

Імпліцитно функція повертає останній об'єкт, який було отримано у ході виконання коду. Експліцитно вказати які об'єкти мають бути поверненні можливо викликом **return()**

```
1 fun2 <- function(x, y) {
2    x^2
3    return(y)
4 }
5
6 fun2(5, 1)
7 #> [1] 1
```

Написання функцій

Прив'язка до імені не обов'язкова, функція може бути анонімною, зазвичай анонімні функції використовуються у середині команд сімейства apply() або їх аналогів

```
1 (function (x) 3^2)()
2 #> [1] 9
3 sapply(1:10, function(x) x^2)
4 #> [1] 1 4 9 16 25 36 49 64 81 100
5 sapply(1:10, \(x) x^2) # скорочення для анонімної функції
6 #> [1] 1 4 9 16 25 36 49 64 81 100
```

Функції також можливо організувати у лист:

```
1 funs <- list(
2    square = function(x) x^2,
3    cube = function(x) x^3,
4    tesseract = function(x) x^4
5 )
6
7 funs$square(2)
8 #> [1] 4
9 funs$cube(2)
10 #> [1] 8
11 funs$tesseract(2)
12 #> [1] 16
```

Lexical scoping та Ліниві обчислення (Lazy evaluation)

У R аргументи функцій обчислюються тільки у випадку безпосереднього звернення до них

```
1 hello <- function(x) {
2 print("Hello")
3 }
4
5 exists("somebody") # об'єкт з такою назвою наразі не існує у середовищі
6 #> [1] FALSE
7 hello(somebody) # але функція все одно виконується
8 #> [1] "Hello"
```

Модифіковане завдання із SICP (в оригіналі спрямовано на демонстрацію різниці між normal-order та applicative-order evaluation)

```
1 p <- function() {
2   p()
3  }
4
5 test_xy <- function(x, y) {
6   if (x == 0) {
7      0
8   } else {
9      y
10   }
11 }
12
13 test_xy(0, p())
14 #> [1] 0
```

Lexical scoping та Ліниві обчислення (Lazy evaluation)

Лексичний скоупінг — пошук значень асоційованих з певними іменами, слідує у R таким правилам:

- Name masking імена визначені усередині функції маскують імена визначені поза функцією
- Functions vs variables так як функції є звичайними об'єктами, правило маскування імен застосовується і до функцій
- Fresh start при кожному виклику функції для її виконання створюється нове середовище, тому кожен виклик є незалежним. Функція не зберігає інформації про значення змінних, що були отримані у минулому виклику
- Dynamic lookup результат кожного нового виклику функції може відрізнятися і залежати від стану об'єктів, що знаходяться поза середовищем виконання функції

Приклад маскування імені, за іншими прикладами до Advanced R 2ed, Chapter 6.4

```
1 x <- 10
2 y <- 20
3 fun <- function() {
4     x <- "Some string"
5     c(x, y)
6 }
7
8 fun()
9 #> [1] "Some string" "20"
10 c(x, y)
11 #> [1] 10 20
```

Докладніше help("Control). У R присутні два типи операторів для контролю потоку

- оператори вибору if / else та switch()
- оператори циклу for, while та repeat

А також допоміжні оператори для контролю усередині циклу — **next** та **break**.

```
1 if (condition) do something
   if (condition) do something else do something else
   for (item in sequence) do action
   while (condition == TRUE) do action
 6 repeat action
   for (item in sequence) {
     if (condition)
10
     next
     do action
11
12 }
13 repeat {
14
     if (condition)
15
     break
16
     action
17 }
```

У R також ϵ низка команд для зворотного діагностичного фідбеку до користувача — stop(), message() та warnings()

Приклад 3 if / else

```
1 is_even <- function(x) {
2   if (x == 0) {
3     cat("Not odd, not even:", x, "is zero")
4   } else if (x %% 2 != 0) {
5     cat("No", x, "is an odd number")
6   } else {
7     cat("Yes", x, "is an even number")
8   }
9 }</pre>
```

Простий приклад for iтepaції

```
1 for (i in letters[1:5]) print(i)
2 #> [1] "a"
3 #> [1] "b"
4 #> [1] "c"
5 #> [1] "d"
6 #> [1] "e"
7 for (i in seq_along(letters[1:5])) print(letters[[i]]) # більш надійний варіант
8 #> [1] "a"
9 #> [1] "b"
10 #> [1] "c"
11 #> [1] "d"
12 #> [1] "e"
```

Приклад switch() — альтернатива if / else для окремих випадків

```
1 grade <- function(g) {
2   switch(g,
3          A = "> 89%",
4          B = "75 - 89%",
5          C = "60 - 74%",
6          `F` = "< 60%",
7          stop("Invalid value")
8         )
9 }
10 grade("B")
11 #> [1] "75 - 89%"
```

Варіант якщо декілька вхідних опцій дають однаковий вихід

Функція з **for** циклом

```
for_petri <- function(n) {
   for (i in 1:n) {
      cat("There", if (n == 1) "was" else "were", n, "Petri", if (n==1) "dish." else "dishes.",
      "One fell down. There are", n - 1, "Petri dishes left.\n")
      n <- n-1
    }
   for_petri(5)
    #> There were 5 Petri dishes. One fell down. There are 4 Petri dishes left.
    #> There were 4 Petri dishes. One fell down. There are 3 Petri dishes left.
    #> There were 3 Petri dishes. One fell down. There are 2 Petri dishes left.
    #> There were 2 Petri dishes. One fell down. There are 1 Petri dishes left.
    #> There was 1 Petri dish. One fell down. There are 0 Petri dishes left.
```

Та ж сама функція, але з while циклом та векторизованим ifelse()

Векторизований ifelse()

As it says. Бере вхідний вектор значень і повертає вихідний вектор значення якого залежать від задовільненя умови — ifelse(test_condition, yes, no)

```
1 x <- 1:10
2 ifelse(x %% 2 == 0, "even", "odd")
3 #> [1] "odd" "even" "odd" "even" "odd" "even" "odd" "even" "odd" "even"
```

Здирає атрибути класу, тому вихідні результати інколи можуть бути непередбачуваними. Приклад прямо з документації функції

```
1 x <- seq(as.Date("2000-02-29"), as.Date("2004-10-04"), by = "1 month")
2 head(x)
3 #> [1] "2000-02-29" "2000-03-29" "2000-04-29" "2000-05-29" "2000-06-29"
4 #> [6] "2000-07-29"
5 y <- ifelse(as.POSIXlt(x)$mday == 29, x, NA)
6 head(y)
7 #> [1] 11016 11045 11076 11106 11137 11167
8 class(y) <- "Date"
9 head(y)
10 #> [1] "2000-02-29" "2000-03-29" "2000-04-29" "2000-05-29" "2000-06-29"
11 #> [6] "2000-07-29"
```

^{*}Пакет dplyr, про який ми будемо говорити у наступний раз, має більш стабільну версію функції — is_else()

Сімейство apply()

Картує функцію на кожен елемент масиву або листу. Як факт, ці функції є прихованим **for**-циклом. **Коректно** написаний **for**-цикл буде займати приблизно стільки ж часу на виконання скільки функція сімейства **apply()**.

Таблиця `apply` функцій

функція	вхід	вихід
apply	матриця або масив	вектор, масив або лист
lapply	лист або вектор	лист
sapply, vaply	лист або вектор	вектор, матриця, масив
tapply	дані розбиті на групи за комбінацією рівнів факторів	вектор або лист
mapply	листи або вектори	лист, вектор або
		масив
rapply	лист	вектор або лист

Сімейство apply()

У більшості випадків Вам знадобиться лише lapply(), у прикладі нижче насправді можливо використати apply(crabs[4:8], 2, sd), але функція lapply() є швидшою

```
1 rbind(lapply(crabs[4:8], mean)) # для цього насправді є векторизований colMeans()
2 #> FL RW CL CW BD
3 #> [1,] 15.583 12.7385 32.1055 36.4145 14.0305
4 rbind(lapply(crabs[4:8], sd))
5 #> FL RW CL CW BD
6 #> [1,] 3.495325 2.57334 7.118983 7.871955 3.424772
```

Інколи для того, щоб швидко перевірити певний групований статистичний підсумок (e.g. середнє певного параметру для кожного рівня конкретного фактору) зручним буває tapply()

```
1 tapply(crabs$FL, crabs$sex, mean)
2 #> F M
3 #> 15.432 15.734
```

Також існує функція aggregate()

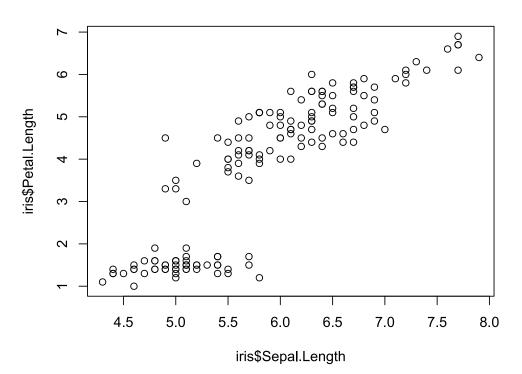
```
1 aggregate(FL ~ sex, crabs, mean)
2 #> sex FL
3 #> 1 F 15.432
4 #> 2 M 15.734
5 aggregate(. ~ sex, crabs, mean)
6 #> sex sp index FL RW CL CW BD
7 #> 1 F 1.5 25.5 15.432 13.487 31.360 35.830 13.724
8 #> 2 M 1.5 25.5 15.734 11.990 32.851 36.999 14.337
```

Базова графіка

Базові графічні можливості R насправді є досить широкими, проте (на мою думку) граматика стандартних графічних бібліотек сильно поступається у інтуїтивності граматиці популярного ggplot2

Тим не менш, найпростіші графіки можливо швидко створити за допомогою низки простих коротких команд, що ε ідеальним для процесу Explaratory Data Analisys. Команда plot(x, y) за умовчанням створю ε класичну діаграму розсіяння (scatterplot)

```
1 plot(iris$Sepal.Length, iris$Petal.Length)
```


Деякі інші команди для виклику графіки

- hist
- pairs
- boxplot
- barplot
- dotchart
- mosaicplot Ta spineplot
- image, contour, heatmap

Також команда **par(...)** для додаткового налаштування параметрів базової графіки

Базове використання статистичних функцій

Більшість як нативних так і імпортованих функцій працюють з кадрами даних або векторами та використовують синтаксис типу $fun(y \sim x, data, ...)$ або fun(y, x), де y та x ε залежною та незалежною змінною (або змінними) відповідно

```
1 data("PlantGrowth")
 2 kruskal.test(weight ~ group, PlantGrowth)
 3 #>
   #> Kruskal-Wallis rank sum test
 6 #> data: weight by group
7 #> Kruskal-Wallis chi-squared = 7.9882, df = 2, p-value = 0.01842
9 pairwise.t.test(PlantGrowth$weight, PlantGrowth$group, p.adjust.method = "bonf")
10 #>
  #> Pairwise comparisons using t tests with pooled SD
12 #>
13 #> data: PlantGrowth$weight and PlantGrowth$group
14 #>
15 #> ctrl trt1
16 #> trt1 0.583 -
17 #> trt2 0.263 0.013
18 #>
19 #> P value adjustment method: bonferroni
```

The Pipe

При виконанні ланцюжку команду одну функцію можливо помістити у середину іншої, е. д.

```
1 aggregate(FL ~ sp, subset(crabs, sex == "M"), mean)
2 #> sp   FL
3 #> 1  B 14.842
4 #> 2  O 16.626
```

Нативний інфікс оператор |> (R 4.1+) або %>% з пакету magrittr дозволяють створювати ланцюг команд подібного типу, що робить їх більш читабельними

```
1 crabs |> subset(sex == "M") |> aggregate(FL ~ sp, mean)
2 #> sp    FL
3 #> 1    B 14.842
4 #> 2    O 16.626
5
6 library(magrittr)
7 crabs %>% subset(sex == "M" ) %>% aggregate(FL ~ sp, mean)
8 #> sp    FL
9 #> 1    B 14.842
10 #> 2    O 16.626
```

Конкретна зручність використання |> або %>% при роботі з даними починає відчуватися при роботі з системою бібліотек tidyverse

Про різницю між нативним ріре-оператором та оператором magrittr можна прочитати тут